Lahden Radioamatöörikerho ry.
Positiivisen radioamatööritoiminnan puolesta

14.3.2022

Sanastoa

hami	radioamatööri, joskus myös huonompi versio ”hamssi”
bandi	taajuusalue, radioamatööritaajuudet
CW	sähkötys (”Continous Wave”)
morsettaa, titata	sähköttää
kuso	”QSO”, yhteys, pitää yhteyksiä
rigi	radio, yleensä se hamshäkin tärkein radio
HF-alue	lyhyet aallot, tärkein ra-alue, pitkät yhteydet
VHF/UHF-alue	”ULA”-taajuudet, lähi- ja paikallisyhteydet
linukka	lineaarinen vahvistin, vahvistaa lähetystehoa
DX	”Distant X”, kaukana oleva vasta-asema. HF:llä yleensä toinen maanosa. VHF:llä pitkä yhteys.
hamshack	”hämshäkki”, hamin radiohuone
pumppu	sähkötysavain, jolla annetaan sähkötys käsin
bugi	sähkötysavain, jossa pisteet ja viivat tulevat automaattisesti
receiver	vastaanotin, RX
transmitter	lähetin, TX
transceiver	<u>trans</u>mitter+re<u>ceiver</u>, lähetinvastaanotin, TRCV
transverter	<u>trans</u>mitter+con<u>verter</u>
pile-up	”pailappi”, monta asemaa kutsumassa yhtäaikaa
repeater	”ripiitteri”, toistinasema
digipeater	toistinasema, joka toistaa digitaalisia signaaleita
balun, baluuni	muuttaa <u>bal</u>ansoidun ei-(<u>un</u>)balansoiduksi
digimode	digitaalinen eli tietokoneeseen perustuva lähete näitä ovat mm. FT8, RTTY, PSK31, pakettiradio + 500 muuta
koksi, koaksiaali	ns. koaksiaalikaapeli, jota käytetään syöttöjohtona
tuneri	virityslaite, myös ”antenninvirityslaite”, jolla sovitetaan lähetin syöttöjohtoon
LSB, USB	SSB- eli puhelähetteen kaksi tärkeää sivukaistaa (T1)
eetteri	radion alkuaikoina uskottiin, että taivaan täyttää ”eetteri”-niminen aine, joka mahdollistaa radioaallot. Sähkömagneettista etenemistä ei vielä tunnettu. Radioamatöörit olivat/ovat ”eetterin ritareita”
peditio	antaakseen mahdollisuuden saada harvinaisen radioamatöörimaan tai muun kohteen, hamit matkustavat paikkaan pitämään sieltä yhteyksiä.
tiltata, tilttaus	Tarkoittaa antennin kääntämistä ylöspäin esimerkiksi ylhäällä horisontista olevaan kuuhun tai meteoripilveen
lokaattori	lyhenne ”loc” on paikkatietoruutu, jolla ilmaistaan sijainti. Maailma on jaettu 324 (18^2) -kenttään, joita merkitään kirjainparilla esimerkiksi KP. Merkkiparit koodaavat ensin

	pituusasteen (esim. K) ja sitten leveysasteen (esim. P). Suomi sijaitsee suurimmalta osaltaan ruudun KP -alueella.
”Elmeri”	tarkoittaa vanhempaa radioamatööriä, joka tukee, neuvoo ja auttaa noviisia pääsemään alkuun harrasteessa. Kerhoilta löytyy aina apua kaikkiin ongelmiin.
”Noviisi”	tarkoittaa uutta amatööriä. Aikana ennen perusluokkaa oli ensimmäisen' luokkana kokelasluokka, jota kutsuttiin usein ”noviisiluokaksi” Yhdysvalloissa alin luokka on edelleen ”Novice Class” (Novice = aloittelija)
”ryömiä”	erityisesti vanhoissa laitteissa, joissa oli putket, niiden taajuus alkoi muuttua laitteen lämmitessä. Tunnettuja olivat mm. Geloson laitteet, joiden piti antaa lämmetä noin puoli tuntia, ennen kuin niiden taajuus vakiintui. Nykylaitteissa tätä ongelmaa ei ole.
”splatrata”	Jos yliohjaa lähetintä, sen signaali saattaa levitä, jolloin se häiritsee lähellä olevia asemia.
Kettujahti	Aikaisemmin radioamatöörisuunnistusta (ARDF) kutsuttiin ”kettujahdiksi.”
SWL, kuuntelija-amatööri	On mahdollista saada myös ”OH3-1345” epävirallinen kuuntelijatunnus, kuunnella radioamatööriliikennettä ja jopa lähettää ja saada QSL-kortteja. Neuvostoliitossa tämä oli aikanaan pakollinen askel radioamatööritoimintaan.
”poweri”	virtalähde
”konkka”	kondensaattori
Pakettiradio, paketti	Jo hieman vanhentunut, AX25-pohjainen tiedonsiirtotapa. Tietokone on modeemin kautta liitetty radioon. Saattoi lähettää sähköpostityyppisesti sanomia ympäri maapalloa. Yhteysmuodon nimi tulee siitä, että tieto kulkee "paketeissa"
”rookeri”	engl Roger. Tarkoittaa, että sanoma on saatu. Synonyymejä ”QSL” tai ”R” tai ”C” tai ”OK” tai ”kuittaan”.
”hikikuso”	ensimmäinen radioamatööriyhteys, jolloin usein tulee hiki pintaan, kun miettii mitä sanoo tai vastaa.
”kukkakeppi”	lyhyt, pystysuoraan oleva vertikaali-antenni.
”headset”	kuulokkeet, joissa on myös mikrofoni. Kädet jäävät kokonaan vapaiksi workkimista varten.
”skedi”	engl. ”schedule.” Sovittu yhteys. Kun sovitaan jonkun kanssa taajuus ja aika, ”pidetään skedi”.
”bulletiini”	jonkun kerhon tai liiton jäsenilleen sovittuna aikana antama radiotiedotus. Yleensä puheella mutta voidaan antaa myös sähkötyksellä tai digimodeilla. Voi sisältää uutisia, keli-tai DX-vihjeitä ym. Bulletiinin jälkeen sen voi ”kuitata” yrittämällä saada pile-up'issa yhteys bulletiinin antaneeseen asemaan.

”FB” tai ”UFB” **”**FB”: ”Fine Business”, hieno juttu, hyvä juttu
”UFB”. ”Very Fine Business”, todella hieno juttu, todella hyvä juttu. Usein lyhenteissä kirjain ”V” korvataan kirjaimella ”U”.

”Cgrats” Congratulations. ”Onnea” tai ”onneksi olkoon”

”rolleri” Kela, jonka arvoa voidaan muuttaa.

”tankkipiiri” pääteasteen tankkipiiri (= pääteasteen virityspiiri) sovittaa pääasteen putken tai transistorin impedanssin antennin impedanssiin samoin kuin piifiltteri.

”Ham Spirit” radioamatöörien yhteishenki, jossa kaikkia autetaan ja neuvotaan

käsikapula pieni kädessä pidettävä walkie-talkie eli Baofeng, Wouxon ym.

”NVIS” antenni, joka ”ampuu” suoraan ylös josta signaali tipahtaa lähialueilla. Hyvä kotimaan antenni. ”Near Vertical Incidence Skywave”.

APRS APRS on radioamatöörien paikannustietojärjestelmä, jossa radiolähettimen sijainti lähetetään radiotoistimelle taajuudella 144,800 MHz ja samalta radiotoistimelta saadaan myös muiden sijainti. ”Automatic Packet Reporting System”

”Roger”, ”rookeri” OK, vastaanotettu

jakso Aikaisemmin puhuttiin jaksoista, kilojaksoista, ”kc”. Nykyään käytetään sanaa taajuus, ”kHz”